

op at have en sagkyndig Medhjælp af en saadan Art, at jeg virkelig kan forlade mig paa denne Assistance ved Lovenes Udarbejdelse o. s. v., men at man ogsaa paa dette Omraade, det geistlige Omraade, hvor vi ikke have set en Lov i umindelige Tider, ikke have set et Forslag komme frem, hvor ethvert Raad, ethvert Ønske om kirkelige Reformier er bleven afvist, og de sparsomme Indrømmelser, man ad rent administrativ Vej kunde give de fristandede Kreste i den danske Folkekirke, ere blevne nægtede, hvor man har sat Mænd uden for Folkekirken og Menigheder uden for Folkekirken paa rent kirkelige Spørgsmaal, Spørgsmaal, der fuldstændig ligge uden for Folkekirken's Ramme — at man under saadanne Forhold vil gaa til Genoprettelsen af et saadant Embede, er mig fuldstændig uforstaaeligt. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det høje Ting at følge det glørværdige Eksempel fra 1870, da Tinget i Stedet for at følge Fleraltets Indstilling fulgte Mindretallets, da Mindretallets Indstilling med Glans vedtoges her i Tinget. Jeg skal hermed slutte de Bemærkninger, jeg foreløbig har at gøre, og skal altsaa udtale det Ønske, at Mindretallet maatte genopleve det vidunderlige, som vi saa sjælden opleve i denne Sal, at Mindretallet bliver til Fleralt og Fleralt til Mindretal.

Jagt: Den ærede sidste Taler vilde paa en mærkkelig Maade godtgøre Unødvendigheden af Oprettelsen af et saadant Departementschefembede, idet han ytrede, at naar Ministeriet i en Række af Aar havde kunnet saa Forretningerne i det geistlige Kontor tilfredsstillende varetage af Kontorchefen, saa var det et Bevis for, at der ikke behøvedes nogen Departementschef. Men Ministeriet har jo netop ikke fundet dem tilfredsstillende varetage, og derfor er det, det fremkommer med Forslaget om Oprettelsen af en Departementschefspost. Jeg kan overhovedet ikke forstaa, at der var Døgt i den ærede Talers hele Udvikling og Kamp mod Departementschefen. Naar han nemlig beklager sig over, at der ikke paa dette Omraade i en lang Række af Aar har været udfoldet nogen som helst Virksomhed, saa maa man dog sige sig selv, at jo mere man begrænser Kræfterne, jo mere man indskrænker dem til

et saadant Minimum, at det næsten ikke er muligt at varetage endog blot de løbende Forretninger, desto vanskeligere gør man det at kunne strække sig videre. Han udtalte sig dernæst skarpt imod Kirkeraadet og mente, at Departementschefen vilde styrke Kirkeraadet. Jeg er kommen til det fuldstændig modsatte Resultat, thi jeg finder, at det er ganske naturligt, at naar Ministeriet ikke inden for sine Kontorer har de fornødne Kræfter til, at Sagerne i alle store og vigtige Spørgsmaal kunne faa en saadan overordnet sagkyndig Behandling, som er ønskelig, og som de trænge til, saa er det henvist til at søge Manglerne afhjulpede ved en saadan Udvej som den, man har søgt gennem Kirkeraadet. Jeg kan nu ikke se rettere, end at naar Kirkeraadet staar over for en Departementschef, der med overlegen Indsigt og Digtighed omfatter alle de Administrationsgrene, der ere lagte i hans Haand, vil det langt fra ikke have den Indflydelse, som det vil faa over for en underordnet Embedsmand, hvem der ikke kan tillægges en saadan Autoritet. Den ærede Taler fremsatte dernæst den Paastand, at Folketinget er den danske Folkekirkes eneste rette Repræsentant. Det maa jeg paa det bestemteste benægte, og jeg benægter, at Grundloven nogen Sinde har tilstillet dette. Grundloven har i § 75 bestemt, at Folkekirken's Forsamling skal ordnes ved Lov, og det skete netop i Erkendelse af, at det konfessionsløse Folketing selvfølgelig ikke kan være den rette Repræsentant for Folkekirken. Her kunne De jo godt være Hedninger alle sammen og dog have fuldt gyldigt Sæde i Folketinget, men De kunne dog saa næppe være de rette Repræsentanter for Folkekirken. Jeg benægter altsaa, at Folketinget i Virkeligheden er den gyldige eller rette Repræsentation for Folkekirken, om den end paa Grund af Forholdene ikke har nogen anden, og skønt Kirkeraadet er en Institution, som mange af de Herrer ikke sympatisere med, sympatiserer jeg dog mere dermed end med Folketinget som raadende for Kirkens Anliggender. Jeg skal for øvrigt bemærke, at disse Ræsonnementer, som ere komne frem i Udbalget eller i Tinget, om, hvorvidt en Departementschef er nødvendig eller ikke, giver jeg ikke meget for, thi der er intet af de Herrer, der kan have synderligt Kendskab til, hvor nødvendigt